

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Αυγούστου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3305

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΔΦ 15/11357

Έγκριση Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη-Diabetes Mellitus Care», του Τμήματος Νοσηλευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

Η ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις». ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, Τ.Ε.Ι. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ ΚΑΙ Α.Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΟ ΔΙ.ΠΑ.Ε. (Α΄ 70).

2. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α΄) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και ιδίως του άρθρου 45 παρ. 1.

3. Τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 7 του ν. 4521/2018 (Α΄ 38) και 17 παρ. γ του ν. 4559/2018 (Α΄ 142).

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (Α΄ 189) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων-Παράρτημα Διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Τις υπουργικές αποφάσεις υπ΄ αρ.: α) 216772/Ζ1/8-12-2017 (Β΄ 4334): «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» και β) 131757/Ζ1/2-8-2018 (Β΄ 3387): «Ρύθμιση θεμάτων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών ΑΕΙ».

6. Τις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων υπ΄ αρ.: α) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29-9-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέ-

ματα», β) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22-12-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών», δ) 22879/Ζ1/9-2-2018 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), ε) 26407/Ζ1/15-2-2018 «Ίδρυση-Επανάδρυση ΠΜΣ σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), και στ) 45070/Ζ1/19-3-2018 Κοινοποίηση διατάξεων του ν. 4521/2018 (Α΄ 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις».

7. Την υπ΄ αρ. 19407/Ζ1/11-02-2020 απόφαση Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Συγκρότηση της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος», (Υ.Ο.Δ.Δ. 106).

8. Την υπ΄ αρ. ΔΦ15.5536/06-09-2019 απόφαση (Β΄ 3506) επανάδρυσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο, Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη-Diabetes Mellitus Care, του Τμήματος Νοσηλευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας.

9. Την υπ΄ αρ. 3/12-02-2020 απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νοσηλευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας.

10. Την υπ΄ αρ. 19/17-06-2020 (θέμα 25Α) απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη-Diabetes Mellitus Care, του Τμήματος Νοσηλευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας.

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ή του τακτικού προϋπολογισμού του ΔΙ.ΠΑ.Ε., αποφασίζει:

Την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη-Diabetes Mellitus Care», του Τμήματος Νοσηλευτικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος ως ακολούθως:

Α. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο: «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη-Diabetes Mellitus Care,» πραγματοποιείται από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) και χορηγεί Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

(ΔΜΣ) στη «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη» και σε μία από τις δύο ειδικεύσεις: «Κλινική Διαβητολογία» ή «Θεραπευτική Εκπαίδευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη».

Το ΠΜΣ έχει ως αντικείμενο την παροχή εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου στο Σακχαρώδη Διαβήτη, έτσι ώστε οι πτυχιούχοι του ΠΜΣ να αποκτήσουν ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο, εμπειρία και τεχνογνωσία για το Σακχαρώδη Διαβήτη. Αναλυτικότερα, το ΠΜΣ έχει ως στόχους:

α) την υψηλού επιπέδου εκπαίδευση επιστημόνων, ώστε να είναι σε θέση να στελεχώνουν με επιτυχία νευραλγικούς τομείς που σχετίζονται με τη διαχείριση του σακχαρώδη διαβήτη και να συμβάλλουν ουσιαστικά σε έναν ιδιαίτερα σημαντικό και συνεχώς εξελισσόμενο τομέα υγείας.

β) την ανάπτυξη και προώθηση της έρευνας σε όλους τους τομείς που άπτονται του αντικειμένου του σακχαρώδη διαβήτη.

Στο Εθνικό Σύστημα Υγείας σήμερα, για την αντιμετώπιση του Σακχαρώδη Διαβήτη λειτουργεί ένας σημαντικός αριθμός Διαβητολογικών Κέντρων και Ιατρείων, τα περισσότερα από τα οποία δεν είναι επαρκώς στελεχωμένα και παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού (ιατρών, νοσηλευτών, διαιτολόγων, ψυχολόγων). Αλλά και στον ιδιωτικό χώρο της υγείας, η ραγδαία αύξηση της επίπτωσης του σακχαρώδη διαβήτη επιβάλλει και καλλιεργεί τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία στελεχών εξειδικευμένων στο σακχαρώδη διαβήτη.

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα αποκτήσουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία ως στελέχη τόσο στον ιδιωτικό, στο δημόσιο αλλά και στον ακαδημαϊκό τομέα.

Β. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Β.1. Νομοθετικό Πλαίσιο

Το ΠΜΣ με τίτλο: «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη» του Τμήματος Νοσηλευτικής ΔΙ.ΠΑ.Ε., επανιδρύθηκε και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 με βάση τις διατάξεις των άρθρων 30 έως 45 του ν. 4485/2017 (Α' 114).

Β.2. Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Με την ολοκλήρωση του ΠΜΣ απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στη «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη» σε μία από τις δύο ειδικεύσεις:

- «Κλινική Διαβητολογία»
- «Θεραπευτική εκπαίδευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη»

Δίνεται η δυνατότητα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές, μετά την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., να συνεχίσουν τις σπουδές τους για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος σε συναφή Τμήματα Ελληνικών ή ξένων Α.Ε.Ι.

Β.3. Κατηγορίες Πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί-εφόσον πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις-πτυχιούχοι Τμημάτων Νοσηλευτικής, Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής, ΤΕΦΑΑ, Φυσικοθεραπείας, Διατροφής, Διαιτολογίας, Ψυχολογίας και άλλων σχετικών επιστημονικών κλάδων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών.

Φοιτητές του ΠΜΣ, οι οποίοι είναι πτυχιούχοι Τμημάτων με ελλιπές επιστημονικό υπόβαθρο στα κύρια γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος, υποχρεούνται να παρακολουθήσουν μαθήματα υποδομής του προπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΔΙ.ΠΑ.Ε.. Ως μαθήματα υποδομής ορίζονται τα εξής: Παθολογία, Φυσιολογία, Παθολογική Νοσηλευτική. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών είναι υποχρεωτική και θα πραγματοποιείται είτε με την παρακολούθηση των παραδόσεων των μαθημάτων στο προπτυχιακό πρόγραμμα είτε με την ολοκλήρωση εργασίας και τελικής εξέτασης στο μάθημα.

Β.4. Χρονική Διάρκεια Σπουδών

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του Δ.Μ.Σ. ορίζεται σε τρία (3) διδακτικά εξάμηνα. Ο μέγιστος χρόνος φοίτησης στο Π.Μ.Σ δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) διδακτικά εξάμηνα.

Β.5. Αριθμός Εισακτέων

Προβλέπεται εισαγωγή σαράντα (40) μεταπτυχιακών φοιτητών κατανεμημένων στις επιμέρους δύο ειδικεύσεις, σε ποσοστά ει δυνατόν 35-65% ανά ειδικεύση. Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών δεν θα είναι μεγαλύτερος από 5 μεταπτυχιακοί φοιτητές ανά διδάσκοντα. Ο μέγιστος αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών στο σύνολο των ΠΜΣ που θα λειτουργούν στο τμήμα δεν θα υπερβαίνει τον αριθμό των ανά έτος εισακτέων φοιτητών στο προπτυχιακό τμήμα της νοσηλευτικής, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα όλων των κύκλων σπουδών στο τμήμα.

Β.6. Διδάσκοντες

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στο Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν:

α) Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος του ΠΜΣ.

β) Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου τμήματος, που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

γ) Με απόφαση της Γ.Σ. μπορεί να ανατίθεται επικουρικό έργο σε διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 ή σε Καθηγητές Εφαρμογών του τμήματος, οι οποίοι κατέχουν τα εκ του νόμου προβλεπόμενα τυπικά προσόντα, σύμφωνα με το νόμο 4485/2017.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017: «τουλάχιστον το εξήντα τοις εκατό (60%) των διδασκόντων προέρχεται από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του τμήματος. Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής». Η συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. σε καμία περίπτωση δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα ή άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παρ. 2 του άρθρου 23

του ν. 4009/2011 και του άρθρου 99 του ν. 4310/2014 (Α' 258)».

δ) Ομότιμοι Καθηγητές και Αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, η οποία ορίζει: «Ομότιμοι καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. διδάσκουν στα Π.Μ.Σ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4» και τη διάταξη της παρ. 1κ) του άρθρου 45 του ν. 4485/2017, η οποία αναφέρει ότι ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ. ορίζει μεταξύ άλλων τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π. σε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 8 του ν. 4009/2011 «Οι συνταξιούχοι καθηγητές που απασχολούνται στα προγράμματα του προηγούμενου εδαφίου αμείβονται μόνο από ίδιους πόρους του ιδρύματος».

Σημείωση: Βλ. και άρθρο 69 του ν. 4386/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ν. 4429/2016, το οποίο αναφέρεται σε διδασκαλία ομότιμων καθηγητών.

Με αιτιολογημένη απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αποφασίσει:

- την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή

- την πρόσκληση μελών ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή Επιπλέον η Γ.Σ. του ΠΜΣ με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους/ες επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/τριας ή ερευνητή/τριας σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Φροντιστηριακές ασκήσεις στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Μ.Σ. μπορούν να ανατίθενται, εκτός των ανωτέρω, και σε μέλη του διδακτικού προσωπικού καθώς και σε υποψήφιους/ες διδάκτορες των οικείων προς το Πρόγραμμα Τμημάτων του Δι.ΠΑ.Ε. ή άλλου Α.Ε.Ι.

Η Διεύθυνση του Π.Μ.Σ. ή και η Γ.Σ. δεν είναι υποχρεωμένες να αναθέτουν διδασκαλία σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ούτε τα μέλη Δ.Ε.Π. είναι υποχρεωμένα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στα Π.Μ.Σ., αν καλύπτουν τις υπό του νόμου προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους στα προπτυχιακά προγράμματα του Ιδρύματος.

Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από την αντίστοιχη Γ.Σ., ύστερα από εισήγηση του Διευθυντού και της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των δια-

λέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες.

Β.7. Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης. Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των 3.300 ευρώ, αλλά το ύψος τους θα αποφασίζεται κατ' έτος από την Γ.Σ. του τμήματος.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους και συγκεκριμένα η πρώτη δόση (1.100,00€) κατά την εγγραφή του φοιτητή και οι άλλες δύο δόσεις πριν την έναρξη του 2ου και 3ου εξαμήνου από 1.100,00€ αντίστοιχα στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία. Σε ειδικές αιτιολογημένες περιπτώσεις η ΕΔΕ μπορεί, μετά από αίτημα του φοιτητή, να παρατείνει την περίοδο καταβολής των διδάκτρων. Οι υποψήφιοι εάν δεν μπορέσουν να ικανοποιήσουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες έγιναν δεκτοί ή εάν αποχωρήσουν από το Πρόγραμμα οποτεδήποτε μετά την αποδοχή της αιτήσεως τους και την εκ μέρους τους αποδοχή της θέσεως τους στο Πρόγραμμα, δεν δικαιούνται να ζητήσουν επιστροφή των διδάκτρων που κατέβαλαν για την συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

Σε κάθε περίπτωση διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή δεν επιστρέφονται τυχόν καταβληθέντα δίδακτρα.

Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Δι.ΠΑ.Ε. ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους. Οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ. των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μιν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.

Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς/ές που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον/την ενδιαφερόμενο/η στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. και η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο

μη επιλογής σε Π.Μ.Σ. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

Η παράβαση από τα αρμόδια για την επιλογή των φοιτητών/τριών όργανα των διατάξεων των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017 και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει την πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο π.δ. 160/2008 (Α' 220).

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Γ.1. Όργανα Διοίκησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακού Σπουδών

Το ΠΜΣ «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη» του Τμήματος Νοσηλευτικής λειτουργεί αυτοδύναμα και διοικείται από τα εξής όργανα:

- Τη Διοικούσα Επιτροπή ή η Σύγκλητος του ΔΙ.ΠΑ.Ε.
- Τη Γενική Συνέλευση (ΓΣ) του τμήματος της Νοσηλευτικής
- Τη Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ
- Την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε.
- Τον Διευθυντή του ΠΜΣ

1) Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα και ασκεί όλες αρμοδιότητες, δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

2) Γενική Συνέλευση (ΓΣ) του Τμήματος Νοσηλευτικής, η οποία έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ.
- β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,
- γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Η ΓΣ. του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- καταρτίζει και εισηγείται προτάσεις για ΠΜΣ
- ορίζει τα μέλη Συμβουλευτικών Επιτροπών
- ορίζει τα μέλη Εξεταστικών Επιτροπών
- ορίζει τη Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ)
- απονέμει μεταπτυχιακά διπλώματα σπουδών
- συγκροτεί την Επιτροπή Επιλογής ή Εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών
- ορίζει το Διευθυντή και τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

• καθορίζει την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής

• εγκρίνει και επικυρώνει τον πίνακα επιτυχόντων

• αναθέτει επικουρικό έργο στους Καθηγητές Εφαρμογών του Τμήματος

• αναθέτει τη διδασκαλία μαθημάτων μετά από εισήγηση του Διευθυντού του Π.Μ.Σ. και της Σ.Ε.

• ορίζει επιβλέποντα Καθηγητή σε κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή

• εγκρίνει τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό του ΠΜΣ

• αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης της προκήρυξης στον Τύπο, τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν την έναρξη των μαθημάτων

• εγκρίνει την προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών στην προκήρυξη

• καθορίζει τη μοριοδότηση των προσόντων των υποψηφίων

• εγκρίνει τα αιτήματα αναστολής φοίτησης

• εγκρίνει τις διαγραφές φοιτητών

• ορίζει τις κατηγορίες των λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος που θα καλύπτονται από το 25% των εσόδων που θα διατίθενται

• ορίζει τις αμοιβές του επιστημονικού προσωπικού.

3) Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) με διετή θητεία, η οποία είναι πενταμελής και εκλέγεται από τη ΓΣ του τμήματος. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προεδρεύει στις εργασίες της.

Η Συντονιστική Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- παρακολουθεί και συντονίζει τη λειτουργία του ΠΜΣ
- εισηγείται στη ΓΣ. του Τμήματος τον ορισμό Συμβούλων και Επιβλεπόντων Καθηγητών σε κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή

• Επικυρώνει τα θέματα των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών

• Εισηγείται στη ΓΣ. διαγραφές φοιτητών

• Καθορίζει τα κριτήρια επιλογής και μοριοδότησης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

• Διεκπεραιώνει όποια άλλη αρμοδιότητα της αναθέσει η ΓΣ. του Τμήματος

4) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε., αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες του οικείου Ιδρύματος ως μέλη.

5) Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, με διετή θητεία.

ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή εάν δεν είναι δυνατόν, συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., που είναι ο σακχαρώδης διαβήτης και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- παρακολουθεί και συντονίζει τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.
- καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της ΣΕ
- συγκαλεί και προεδρεύει στη ΣΕ του Προγράμματος,
- συντάσσει τον προϋπολογισμό και απολογισμό του ΠΜΣ, τους οποίους υποβάλλει στην ΓΣ. σε ετήσια βάση.
- εισηγείται τόσο στη Σ.Ε. όσο και απ' ευθείας στη ΓΣ. του Τμήματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία και την ποιοτική βελτίωση του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Ο Αντιπρόεδρος Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του ΔΙ.ΠΑ.Ε. έχει την εποπτεία και το γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών του Ιδρύματος.

Γ.2. Γραμματεία

Τη διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ αναλαμβάνει η Γραμματεία του ΠΜΣ, η οποία θα συνεργάζεται με τη

Γραμματεία του Τμήματος της Νοσηλευτικής. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. διεκπεραιώνει τρέχοντα θέματα που αφορούν στο διδακτικό προσωπικό, στους φοιτητές, στο πρόγραμμα σπουδών, στην επικοινωνία με διάφορες υπηρεσίες εντός Ιδρύματος, όπως με τον ΕΛΚΕ, αλλά και συνεργαζόμενα Ιδρύματα και φροντίζει τις δημόσιες σχέσεις και εκδηλώσεις που οργανώνονται υπό την αιγίδα του προγράμματος.

Γ.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Για την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποιείται η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Εξειδικευμένες ανάγκες του Π.Μ.Σ. καλύπτονται με προμήθεια πρόσθετου εξοπλισμού, διαμόρφωση χώρων και εμπλουτισμό βιβλιοθηκών.

Γ.4. Φοιτητική Μέριμνα

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται φοιτητική μέριμνα παρόμοια με των προπτυχιακών φοιτητών, όπως αυτή ορίζεται από την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία.

Γ.5. Ιστοσελίδα του μεταπτυχιακού στο Internet

Όλες οι πληροφορίες που αφορούν το ΠΜΣ, καθώς και ανακοινώσεις για τις δραστηριότητες του, μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα:

www.diabetes.ihu.gr ή μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

www.nurse.ihu.gr

Δ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Δ.1. Διαδικασία υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

Η Γ.Σ. του τμήματος αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στον Τύπο ή στο Διαδίκτυο σχετικής ανακοίνωσης-πρόσκλησης προς τους ενδιαφερόμενους υποψηφίους ανά κύκλο σπουδών, όπου προσδιορίζονται:

1. Ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών

2. Τα απαιτούμενα προσόντα υποψηφίων για εισαγωγή στο ΠΜΣ.

3. Η προθεσμία και η διεύθυνση υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών.

4. Ο γενικός τρόπος αξιολόγησης των υποψηφίων.

Εκτός των πτυχιούχων, μπορούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο Π.Μ.Σ. και φοιτητές που έχουν περατώσει επιτυχώς όλες τις φοιτητικές τους υποχρεώσεις και εκκρεμεί μόνο η τελετή της ορκωμοσίας τους. Για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής, οι φοιτητές αυτοί προσκομίζουν πιστοποιητικό από τη Γραμματεία του Τμήματός τους, από το οποίο θα αποδεικνύεται ότι περάτωσαν τις σπουδές τους, αναγράφεται ο βαθμός πτυχίου και ότι εκκρεμεί μόνο η διαδικασία της ορκωμοσίας τους. Η οριστικοποίηση της εγγραφής τους θα γίνεται μετά την προσκόμιση του αντίγραφου πτυχίου.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα πρέπει να καταθέτουν οι υποψήφιοι, σε διάστημα τριάντα ημερών από την ημερομηνία της τελευταίας δημοσίευσης στον ημερήσιο τύπο, είναι:

1. Έντυπη αίτηση (δίνεται από τη Γραμματεία και την ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.)

2. Αντίγραφο πτυχίου (οι πτυχιούχοι), ή βεβαίωση της Γραμματείας του Τμήματος στο οποίο φοιτούν όπου θα αναγράφεται ότι έχουν περατώσει επιτυχώς όλες τις υπο-

χρεώσεις τους, ο βαθμός πτυχίου και ότι εκκρεμεί μόνο η διαδικασία της ορκωμοσίας τους. Η οριστικοποίηση της εγγραφής τους θα γίνεται μόνο μετά την προσκόμιση του αντίγραφου πτυχίου. Οι υποψήφιοι που είναι απόφοιτοι εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καταθέτουν επιπροσθέτως βεβαίωση ισοτιμίας πτυχίου από το ΔΟΑΤΑΠ.

3. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.

4. Σύντομο βιογραφικό σημείωμα σε τέσσερα (4) αντίτυπα και σε ηλεκτρονική μορφή (cd), που θα περιλαμβάνει οπωσδήποτε στοιχεία για τις σπουδές, την ερευνητική ή και την επαγγελματική δραστηριότητα και τις επιστημονικές εργασίες του υποψηφίου.

5. Δύο (2) συστατικές επιστολές

6. Επιστημονικές δημοσιεύσεις (αντίτυπα) ή διακρίσεις.

7. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας.

8. Αποδεικτικά γνώσης μιας ξένης γλώσσας-ή περισσότερων ξένων γλωσσών-οι δε αλλοδαποί και της ελληνικής γλώσσας.

9. Φωτοτυπία δύο όψεων αστυνομικής ταυτότητας

10. Τέσσερις (4) φωτογραφίες

Οι αιτήσεις υποβάλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η Γραμματεία προωθεί στην Επιτροπή Επιλογής το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό.

Δ.2. Διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων

Η αξιολόγηση και επιλογή των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται από τριμελή Επιτροπή Επιλογής, που συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ. του τμήματος. Η διαδικασία επιλογής διενεργείται με βάση συγκεκριμένα, ποσοτικά ή/και ποιοτικά κριτήρια, που γίνονται γνωστά στους/στις υποψηφίους/ες με την προκήρυξη και ενδεικτικά, δύναται να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

1. Τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου των προπτυχιακών σπουδών του υποψηφίου με το επιστημονικό πεδίο του ΠΜΣ

2. Το γενικό βαθμό Πτυχίου/Διπλώματος

3. Την επίδοσή του σε συναφή μαθήματα με το επιστημονικό πεδίο του ΠΜΣ

4. Την επιστημονική-ερευνητική δραστηριότητα και συγγραφική δραστηριότητα

5. Την επαγγελματική δραστηριότητα

6. Την επαρκή γνώση μιας ξένης γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σε επίπεδο που ορίζεται από την Γ.Σ του τμήματος.

Το επίπεδο γλωσσομάθειας της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται με τους εξής τρόπους:

α) Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003,

β) Πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής,

γ) Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής,

δ) Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί

μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (π.δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

7. Τη γνώση επιπλέον ξένης γλώσσας.

8. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς την ελληνική γλώσσα, για την απρόσκοπτη παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.

9. Προσωπική συνέντευξη από αρμόδια επιτροπή

Στην προσωπική συνέντευξη εκτιμάται συνολικά η προσωπικότητα του υποψηφίου. Ειδική βαρύτητα δίδεται στην ικανότητα επικοινωνίας και ορθής κρίσης, στην αποφασιστικότητα στη λήψη αποφάσεων, καθώς επίσης και στη γενικότερη συγκρότηση του υποψηφίου.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Δ.3. Διαδικασία επιλογής υποψηφίων

Η διαδικασία επιλογής γίνεται με εξειδικευμένη μεθοδολογία (αλγόριθμο) με την οποία μοριοδοτούνται τα προσόντα των υποψηφίων. Η μοριοδότηση των προσόντων των υποψηφίων εγκρίνεται από τη Γ.Σ. του τμήματος, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και με στόχο, η επιλογή των υποψηφίων να γίνεται με εκείνες τις αναγκαίες προϋποθέσεις που μεγιστοποιούν την πιθανότητα επιτυχούς φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει: α) Πίνακα, που περιλαμβάνει αλφαβητικά όλους τους υποψηφίους οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις για την παρακολούθηση του προγράμματος β) Πίνακα των απορριπτέων γ) Πίνακα επιτυχόντων κατά αξιολογική σειρά και τους υποβάλλει προς έγκριση και επικύρωση στη Γ.Σ. του τμήματος, βάσει των οποίων γίνεται η τελική επιλογή των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.

Σε περίπτωση ισοβαθμίσαντων στην τελευταία θέση προτείνεται (1) εισαγωγή όλων των ισοβαθμισάντων ως υπεράριθμων, (2) αν υπάρχουν περισσότεροι υποψήφιοι με τον ίδιο συνολικό αριθμό μορίων, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του διπλώματος ή του πτυχίου, αν και σε αυτήν την περίπτωση προκύψει ισοβαθμία, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη η μοριοδότηση των συγγενών μαθημάτων προς το Π.Μ.Σ. ή άλλων επιμέρους κριτηρίων επιλογής.

Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων επικυρώνεται από την Γ.Σ. του Π.Μ.Σ. και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Οι επιτυχόντες υποψήφιοι ενημερώνονται εγγράφως από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και καλούνται να απαντήσουν εγγράφως εντός πέντε (5) ημερών, αν αποδέχονται ή όχι την ένταξη τους στο Π.Μ.Σ. και υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση ότι αποδέχονται τους όρους και τον κανονισμό λειτουργίας του. Σε περίπτωση μη ένταξης εντός της προαναφερθείσης προθεσμίας, καλείται ο 1ος, 2ος κ.λπ. επιλαχών. Η διαδικασία ενεργοποίησης της λίστας των επιλαχόντων τίθεται σε εφαρμογή και σε περίπτωση

ση που ο υποψήφιος δεν προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά εγγραφής.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. προσκομίζοντας τα

απαραίτητα δικαιολογητικά εγγραφής, τα οποία είναι:

1. Αίτηση εγγραφής (δίνεται από τη Γραμματεία)

2. Δήλωση μαθημάτων (δίνεται από τη Γραμματεία)

3. Απόδειξη καταβολής των τελών φοίτησης, όταν αυτά απαιτούνται

4. Υπεύθυνη δήλωση γνώσης και αποδοχής του οδηγού σπουδών και του κανονισμού λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Οι προθεσμίες εγγραφής θα καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση της Γ.Σ. μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής

Κατά την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ., η Γραμματεία εκδίδει βεβαίωση σπουδών με την οποία ο φοιτητής μπορεί να αποκτήσει πρόσβαση σε υπηρεσίες του ΔΙ.ΠΑ.Ε, όπως είναι η σπουδαστική ταυτότητα, η κάρτα βιβλιοθήκης και ο λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μετά από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Γ.Σ. του τμήματος, ορίζεται σε κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή από την αρχή της φοίτησής του ως εκπαιδευτικός σύμβουλος ένας διδάσκων του Π.Μ.Σ., ο οποίος ενημερώνει, αξιολογεί, κατευθύνει τον φοιτητή και υπογράφει την εξαμηνιαία δήλωση μαθημάτων. Κατά προτίμηση ο εκπαιδευτικός σύμβουλος μπορεί να είναι και ο επιβλέπων Καθηγητής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή.

Ε. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ε.1. Δομή του προγράμματος - Κανόνες λειτουργίας

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. παρέχονται υπό τη μορφή πλήρους και υποχρεωτικής φοίτησης. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται, πριν από την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, να υποβάλλει στη Γραμματεία δήλωση μαθημάτων, όπου θα περιλαμβάνονται τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει στο τρέχον εξάμηνο, η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας και όποια άλλη εκπαιδευτική δραστηριότητα στην οποία θα συμμετέχει στο αντίστοιχο εξάμηνο.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Π.Μ.Σ. «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη» έχει την ευχέρεια να επιλέξει μεταξύ των δύο (2) προτεινόμενων ειδικοτήσεων:

- Κλινική διαβητολογία

- Θεραπευτική εκπαίδευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη

Τα μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων αποτελούν σύνθεση μαθημάτων κορμού και ειδίκευσης.

Στα δύο πρώτα εξάμηνα ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει με επιτυχία 12 μαθήματα (6 μαθήματα στο 1ο εξάμηνο και 6 μαθήματα στο 2ο εξάμηνο), καθώς και από τα οποία αντιστοιχεί σε πέντε (5) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) πλήρεις διδακτικές εβδομάδες.

Η διπλωματική εργασία ισοδυναμεί με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες και εκπονείται κατά τη διάρκεια του τρίτου εξαμήνου. Τα μαθήματα μπορεί να περιλαμβάνουν θεωρητική και εργαστηριακή διδασκαλία ως μία ενιαία εκπαιδευτική ενότητα. Το Δ.Μ.Σ. απονέμεται μετά τη συμπλήρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων.

Ε.2. Αναλυτικό Πρόγραμμα μαθημάτων

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΑ»

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ			
α/α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
1	MK1	Επιδημιολογία-Παθογένεια Σακχαρώδη Διαβήτη	5
2	MK2	Αυτοέλεγχος στο Σακχαρώδη Διαβήτη	5
3	MK3	Μικροαγγειακές και Μακροαγγειακές επιπλοκές του Σακχαρώδη Διαβήτη	5
4	ME1	Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες Υγείας	5
5	ME2	Διατροφική φροντίδα στον Σακχαρώδη Διαβήτη	5
6	ME3	Ψυχολογική προσέγγιση στα χρόνια νοσήματα	5
2ο ΕΞΑΜΗΝΟ			
α/α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
1	MK4	Βιοστατιστική-Πληροφορική της υγείας	5
2	MK5	Άσκηση στον Σακχαρώδη Διαβήτη	5
3	MK6	Διαβητικό πόδι	5
4	ME4	Διαβήτη σε ειδικές ομάδες ασθενών	5
5	MK7	Φαρμακευτική αγωγή στο Σακχαρώδη Διαβήτη	5
6	MK8	Ινσουλινοθεραπεία-αντλίες ινσουλίνης	5

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ»

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ			
α/α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
1	MK1	Επιδημιολογία-Παθογένεια Διαβήτη	5
2	MK2	Αυτοέλεγχος στο Σακχαρώδη Διαβήτη	5
3	MK3	Μικροαγγειακές και Μακροαγγειακές επιπλοκές του Σακχαρώδη Διαβήτη	5
4	ME1	Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες Υγείας	5
5	ME5	Διατροφική φροντίδα και άσκηση στο Σακχαρώδη Διαβήτη	5
6	ME3	Ψυχολογική προσέγγιση στα χρόνια νοσήματα	5
2ο ΕΞΑΜΗΝΟ			
α/α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)
1	MK4	Βιοστατιστική-Πληροφορική της υγείας	5
2	ME6	Παιδική και εφηβική ηλικία-σχολείο και Σακχαρώδης Διαβήτης	5
3	ME7	Αγωγή Υγείας για την πρόληψη στο Σακχαρώδη Διαβήτη	5
4	ME4	Διαβήτη σε ειδικές ομάδες ασθενών	5
5	ME8	Πλάνα Φροντίδας στο Σακχαρώδη Διαβήτη	5
6	ME9	Εκπαίδευση των ασθενών στο Σακχαρώδη Διαβήτη και στην ινσουλινοθεραπεία	5

Τίτλος μαθήματος: Επιδημιολογία-Παθογένεια του Σακχαρώδη Διαβήτη.

Κωδικός μαθήματος: MK1

Τύπος μαθήματος: Μάθημα κορμού

Εξάμηνο: Α'

Διδாக. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η κατανόηση του μεγέθους του ΣΔ αλλά και του προδιαβήτη, σε Εθνικό και Παγκόσμιο επίπεδο και η ανάλυση των παθοφυσιολογικών διαταραχών που οδηγούν στην εμφάνιση του συνδρόμου.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να γνωρίζουν σύγχρονα επιδημιολογικά στοιχεία από έγκυρες πηγές (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Μελέτης του ΣΔ, Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία Αμερικανική Διαβητολογική Εταιρεία και Παγκόσμια Εταιρεία Μελέτης του ΣΔ) τόσο για τον ΣΔ, όσο και για τον προδιαβήτη καθώς επίσης και την συνεχώς αυξανόμενη επίπτωση του ΣΔ.

2. Να γνωρίζουν τις διαταραχές της παθοφυσιολογίας που οδηγούν στην εμφάνιση του ΣΔ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στην Επιδημιολογία. Σκοποί και Μέθοδοι.
- Συλλογή επιδημιολογικών στοιχείων - δήλωση νόσων, αρχεία νοσοκομείων, διάγνωση αιτιών θανάτου, απογραφές.

- Επιδημιολογία στο ΣΔ.

- Ταξινόμηση ΣΔ.

- Διαγνωστικά κριτήρια ΣΔ/Στόχοι αντιμετώπισης Υπεργλυκαιμίας.

- Παθοφυσιολογία στο ΣΔ1.

- Παθοφυσιολογία στο ΣΔ2 (ινσουλινοαντίσταση, ανεπάρκεια β-κυττάρου, διαταραχή φαινομένου ινκρετίνης).

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume, Set, 4th Edition, De Fronzo, E. Feranini, P. Zimmet, George Aliberti, 2015

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ.Καζάκος, 2016

- ABC του Διαβήτη, Watkins P.J., 2009

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Αυτοέλεγχος στο Σακχαρώδη Διαβήτη

Κωδικός μαθήματος: MK2

Τύπος μαθήματος: Μάθημα κορμού

Εξάμηνο: Α'

Διδασκ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η κατανόηση της αναγκαιότητας της αυτοδιαχείρισης και των συχνών μετρήσεων σακχάρου στο τριχοειδικό αίμα από τα ίδια τα άτομα με Σακχαρώδη Διαβήτη (αυτοέλεγχος - αυτομέτρηση).

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί έτσι ώστε:

1. Να γνωρίζουν την σωστή τεχνική αυτομέτρησης και να μπορούν να εκπαιδεύσουν τα άτομα με Σακχαρώδη Διαβήτη με επιτυχία.

2. Να γνωρίζουν τις φυσιολογικές τιμές της γλυκόζης νηστείας, της μεταγευματικής γλυκόζης και της γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης (HbA1c), και να αξιολογούν ορθά τις υψηλές και τις χαμηλές τιμές γλυκόζης.

3. Να γνωρίζουν τις απαραίτητες θεραπευτικές προσαρμογές (στη δόση της ινσουλίνης ή στην από του στόματος φαρμακευτική αγωγή ή στη δίαιτα) που πρέπει να

προτείνουν, έτσι ώστε να διορθώνονται οι παθολογικές τιμές γλυκόζης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Διαγνωστικά κριτήρια Σακχαρώδη Διαβήτη - θεραπευτικοί στόχοι γλυκόζης.

- Μεταγευματική υπεργλυκαιμία.

- Υπογλυκαιμία.

- Γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης (HbA1c).

- Διακύμανση γλυκόζης.

- Σακχαρόμετρα - Σωστή τεχνική τσιμπήματος και μέτρησης.

- Εκπαίδευση αυτοδιαχείρισης - αυτοελέγχου.

- Συχνότητα και χρονικά σημεία μετρήσεων της γλυκόζης - Αξιοποίηση αυτοελέγχου, κατευθυντήριες οδηγίες.

- Αυτοέλεγχος γλυκόζης ούρων.

- Συνεχής καταγραφή γλυκόζης.

- Αρχές εκπαίδευσης στον ΣΔ.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume, Set, 4th Edition, De Fronzo, E. Feranini, P. Zimmet, George Aliberti, 2015

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ.Καζάκος, 2016

- ABC του Διαβήτη, Watkins P.J., 2009

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Μικροαγγειακές και Μακροαγγειακές επιπλοκές του Σακχαρώδη Διαβήτη

Κωδικός μαθήματος: MK3

Τύπος μαθήματος: Μάθημα κορμού

Εξάμηνο: Α'

Διδασκ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η κατανόηση της στενής σχέσης της υπεργλυκαιμίας και του επιπέδου ρύθμισης του ΣΔ με τις σοβαρές Μακρο- και Μικροαγγειακές επιπλοκές του ΣΔ.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να γνωρίζουν σε βάθος τις μακροαγγειακές επιπλοκές (στεφανιαία νόσο και έμφραγμα του μυοκαρδίου, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο περιφερική αγγειοπάθεια) και τις μικροαγγειακές επιπλοκές (αμφιβληστροειδοπάθεια, νεφροπάθεια και νευροπάθεια).

2. Να γνωρίζουν λοιπούς παράγοντες κινδύνου για αγγειακές επιπλοκές στο ΣΔ, όπως η υπέρταση, η υπερλιπιδαιμία και το κάπνισμα.

ΠΕΡΙΦΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αθηροσκλήρωση.

- Στεφανιαία νόσος - Έμφραγμα του μυοκαρδίου.

- Υπερλιπιδαιμία στο ΣΔ.

- Υπέρταση στο ΣΔ.

- Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο.

- Περιφερική αγγειοπάθεια.

- Διαβητική Αμφιβληστροειδοπάθεια.

- Περιφερική Διαβητική νευροπάθεια.

- Νευροπάθεια του Αυτόνομου Νευρικού Συστήματος.

- Διαβητική Νεφρική Νόσος.

- Πρωτόκολλο παρακολούθησης Διαβητικού ασθενή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume, Set, 4th Edition, De Fronzo, E. Feranini, P. Zimmet, George Aliberti, 2015

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ. Καζάκος, 2016

- ABC του Διαβήτη, Watkins P.J., 2009

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Μεθοδολογία έρευνας στις Επιστήμες Υγείας

Κωδικός μαθήματος: ME1

Τύπος μαθήματος: Μάθημα κορμού

Εξάμηνο: Α'

Διδ. Μοναδ. ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η επιστημονική προσέγγιση μέσω της έρευνας αποτελεί την αρτιότερη μέθοδο απόκτησης συστηματικής και έγκυρης γνώσης. Η έρευνα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι των επιστημών Υγείας. Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές ικανούς να αξιολογούν και να κρίνουν την αξία και αξιοπιστία των ερευνητικών μελετών και να είναι οι ίδιοι σε θέση να εκπονήσουν ερευνητικές εργασίες στο πεδίο των Επιστημών της Υγείας.

Αναλυτικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί έτσι ώστε:

1. Να αναγνωρίζουν το σκοπό και την αξία της έρευνας στις επιστήμες Υγείας

2. Να διακρίνουν τα ερευνητικά πεδία που απαιτούν έρευνα, έτσι ώστε οι μελλοντικές κατευθύνσεις της έρευνας να είναι χρήσιμες και να επικεντρώνονται κύρια στην επίλυση προβλημάτων στο χώρο της Υγείας.

3. Να διαβάζουν, να αξιολογούν κριτικά, να σχεδιάζουν, να εκτελούν και να συγγράφουν ερευνητικές εργασίες στο πεδίο της υγείας.

4. Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες επιστημονικές τεχνικές σε όλες τις φάσεις της εκπόνησης της ερευνητικής εργασίας (σχεδιασμός, δειγματοληψία, συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων, εξαγωγή συμπερασμάτων.)

5. Να κρίνουν την επιστημονική αξία και την κλινική χρησιμότητα ερευνητικών εργασιών άλλων ερευνητών, έτσι ώστε να εφαρμόζουν μόνον τα τεκμηριωμένα ευρήματα και εκεί όπου απαιτείται.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή την Έρευνα των Επιστημών Υγείας
- Σκοποί και Περιορισμοί της Επιστημονικής Έρευνας
- Ιστορική αναδρομή και μελλοντικές κατευθύνσεις
- Ηθική της έρευνας στο χώρο της υγείας
- Βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Σχεδιασμός ερευνητικού πρωτοκόλλου
- Μέθοδοι δειγματοληψίας
- Μέθοδοι συλλογής δεδομένων
- Μέτρηση μεταβλητών - κλίμακα μέτρησης
- Περιγραφική και επαγωγική στατιστική ανάλυση δεδομένων

- Διαμόρφωση ερωτηματολογίων

- Κριτική έρευνας

- Συγγραφή ερευνητικής εργασίας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τεκμηριωμένη ιατρική. Συλλογικό έργο, μετάφραση Απ. Τσάπας, 2010

- Μεθοδολογία Έρευνας (εφαρμογές στο χώρο της υγείας), 2004

- Μεθοδολογία Έρευνας στο χώρο της Υγείας, Χ. Δαρβίρη, 2009

Τίτλος μαθήματος: Διατροφική φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη

Κωδικός μαθήματος: ME2

Τύπος μαθήματος: Μάθημα Κορμού

Εξάμηνο: Α'

Διδασκ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η δίαιτα αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο τόσο στην πρόληψη όσο και στην αντιμετώπιση του ΣΔ. Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της σημαντικότητας της δίαιτας στο ΣΔ.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί έτσι ώστε:

1. Να γνωρίζουν τεκμηριωμένες απόψεις για τον ρόλο της διατροφής στην αντιμετώπιση, αλλά και στην πρόληψη του ΣΔ2, με βάση τις αρχές της τεκμηριωμένης Ιατρικής (evidence based medicine).

2. Να γνωρίζουν τους στόχους της θερμιδικής πρόσληψης αλλά και των ποσοστών θρεπτικών συστατικών και τον τρόπο διαμόρφωσης ενός εξατομικευμένου διαιτολογίου σε άτομα με ΣΔ1 ή ΣΔ2.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θρεπτικά συστατικά - Οινόπνευμα - Φυτικές ίνες.
- Παχυσαρκία (μέθοδοι εκτίμησης και αντιμετώπισης) και ΣΔ.

- Στόχοι δίαιτας στον ΣΔ1 και ΣΔ2.

- Αντιοξειδωτικά, βιταμίνες, μέταλλα, ιχνοστοιχεία.

- Γλυκαντικές ύλες

- Συμπληρώματα διατροφής και "λειτουργικά" τρόφιμα.

- Γλυκαιμικός δείκτης

- Σύσταση διαιτολόγου στο ΣΔ. Παραδείγματα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μεταβολική Ρύθμιση, Keith N. Frain, Επιμέλεια Σ. Καλογιάννης, Α. Πρίτσα, 2014

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ. Καζάκος, 2016

- Αρχές κλινικής διατροφής και διατροφικής θεραπείας, Μ. Χουρδάκης, Δ. Κούβελας, 2007

- Οδηγός διατροφής για τη ρύθμιση του διαβήτη, ΕΔΕ, 2013

Τίτλος μαθήματος: Διατροφική φροντίδα και άσκηση στο Σακχαρώδη Διαβήτη

Κωδικός μαθήματος: ME5

Τύπος μαθήματος: Μάθημα Κορμού

Εξάμηνο: Α'

Διδασκ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Κατανόηση της σημαντικότητας της δίαιτας και της σωματικής άσκησης στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση του ΣΔ.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να γνωρίζουν τεκμηριωμένες απόψεις για το ρόλο της διατροφής και της άσκησης στην πρόληψη και την αντιμετώπιση του ΣΔ2, με βάση τις αρχές της τεκμηριωμένης ιατρικής (evidence-based medicine).

2. Να συνθέτουν ένα εξατομικευμένο διαιτολόγιο σε συγκεκριμένες απαιτήσεις και πρόγραμμα σωματικής άσκησης και να το προσαρμόζουν ανάλογα με νέες συνθήκες και καταστάσεις

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θρεπτικά συστατικά
- Μέθοδοι εκτίμησης σωματικού βάρους
- Γλυκαντικές ύλες
- Σύσταση διαιτολογίου
- Γλυκαιμικός δείκτης
- Αερόβια - Αναερόβια άσκηση
- Γενικές οδηγίες σωματικής άσκησης
- Ασφάλεια κατά την σωματική άσκηση ατόμων με ΣΔ.

Προϋποθέσεις και εξετάσεις που απαιτούνται

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Diabetes and exercise, Regensteiner JC, Reusch JEB, Stewart K, Veves A, 2009
- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015
- Μεταβολική Ρύθμιση, Keith N. Frain, Επιμέλεια Σ. Καλογιάννης, Α.Πρίτσα, 2014
- Αρχές κλινικής διατροφής και διατροφικής θεραπείας, Μ. Χουρδάκης, Δ. Κούβελας, 2007
- Οδηγός διατροφής για τη ρύθμιση του διαβήτη, ΕΔΕ, 2013

Τίτλος μαθήματος: Ψυχολογική προσέγγιση σε Χρόνια Νοσήματα

Κωδικός μαθήματος: ΜΕ3

Τύπος μαθήματος: Μάθημα κορμού

Εξάμηνο: Α'

Διδασκ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Να κατανοήσουν ότι υπάρχει δυναμική αλληλεπίδραση ανάμεσα στο χρόνιο νόσημα και την ψυχική ισορροπία και συμπεριφορά του ανθρώπου και να υποστηρίξουν το Βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας, όπου η σωματική, συναισθηματική και νοητική υπόσταση του ατόμου λειτουργούν συνολικά και σε ισορροπία με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να αντιλαμβάνονται τη σημασία της ασφαλούς σχέσης και της ουσιαστικής συνεργασίας με τον ασθενή.

2. Να είναι έτοιμοι να δεχθούν την μοναδικότητα της προσωπικότητας των ασθενών με χρόνια νοσήματα, τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο ο κάθε ασθενής ερμηνεύει την ασθένειά του.

3. Κατανοώντας τις ψυχολογικές τεχνικές να συμβάλουν έτσι ώστε ο ασθενής να αναθεωρήσει και ίσως επαναπροσδιορίσει αξίες και προτεραιότητες και να θέσει νέους στόχους που θα τον βοηθήσουν να βιώσει το πρόβλημα υγείας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, χωρίς να αποδιοργανωθεί.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Διαμόρφωση προσωπικότητας-Παράγοντες που την επηρεάζουν

- Η ψυχολογία στον χώρο της Υγείας
- Επικοινωνία επαγγελματιών Υγείας και ασθενών
- Διαχείριση ασθενών με νεοδιαγνωσθέντα Σακχαρώδη Διαβήτη

• Ψυχολογικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με Σακχαρώδη Διαβήτη, έμφραγμα του μυοκαρδίου, προβλήματα όρασης, ασθενείς σε τεχνητό νεφρό και σε ασθενείς με ακρωτηριασμούς.

• Νοσηλεία στη μονάδα εντατικής θεραπείας

• Συμβουλευτική ασθενών με χρόνια νοσήματα

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικές γνώσεις ψυχολογίας για Επαγγελματίες Υγείας, Δανάη Παπαδάτου, Θάλεια Μπελλάλη, 2008.

- Why we revolt, Victor Montori, 2017

- Εισαγωγή στην Ψυχολογία της Υγείας, Dimatteo M. Robin, Martin R. Leslie, μετάφραση Ειρήνη Ράρη, 2011

Τίτλος μαθήματος: Βιοστατιστική - Πληροφορική της Υγείας

Κωδικός μαθήματος: ΜΚ4

Τύπος μαθήματος: Μάθημα κορμού

Εξάμηνο: Β'

Διδασκ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η σύγχρονη βιοστατιστική θεωρείται σήμερα υποχρεωτικά αλληλένδετη με την Πληροφορική Υγείας. Δεν υπάρχει ανάγκη για σύνθετες μαθηματικές εξισώσεις, αποδείξεις και ολόκληρες σελίδες από δυσανάγνωστους πίνακες οριακών τιμών διαφόρων στατιστικών κατανομών. Με την εφαρμογή προγραμμάτων στατιστικών αναλύσεων όπως το SPSS, η βιοστατιστική εφαρμόζεται ευκολότερα και πιο ολοκληρωμένα στο χώρο της έρευνας στην υγεία. Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση βασικών αρχών και μεθόδων της στατιστικής και η εφαρμοσμένη γνώση με τη βοήθεια της πληροφορικής.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα είναι ικανοί να γνωρίζουν:

1. Βασικές έννοιες περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής

2. Το σχεδιασμό ερευνητικής μελέτης και τη συλλογή δεδομένων

3. Ανάλυση δεδομένων και στατιστική ανάλυση με τη βοήθεια της πληροφορικής

4. Τον τρόπο παρουσίασης των αποτελεσμάτων της έρευνας μέσω διαγραμμάτων και πινάκων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Εισαγωγή στην Βιοστατιστική/Μεταβλητές και δεδομένα

• Περιγραφή δεδομένων σε:

- ο Πίνακα συχνοτήτων
- ο Διαγράμματα
- ο Σχήμα κατανομής συχνοτήτων

• Σχεδιασμός μελέτης και συλλογής δεδομένων

• Πιθανότητα, κίνδυνος και odds

• Έλεγχος υποθέσεων για την ισότητα πληθυσμιακών αναλογιών: ο στατιστικός έλεγχος x2

• Συσχέτιση μεταβλητών

• Ανάλυση επιβίωσης

• Συστηματική ανασκόπηση και μετανάλυση

• Πληροφοριακή συστήματα νοσοκομείων

- Πληροφοριακό σύστημα στο Σακχαρώδη Διαβήτη
- Ηλεκτρονικό αρχείο υγείας.
- Υπηρεσίες Τηλειατρικής-Τηλεφροντίδας

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τεκμηριωμένη ιατρική. Συλλογικό έργο, μετάφραση Απ. Τσάπας, 2010
- Biostatistics and Epidemiology, Arwen Khachatryan et al, 1988
- Θεμελιώδεις έννοιες στη Βιοστατιστική, David Bowers, 2011
- Πληροφορική της Υγείας, John Mantas, Arie Hasman, 2007

Τίτλος μαθήματος: Άσκηση στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Κωδικός μαθήματος: MK5

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Κλινική Διαβητολογία»

Εξάμηνο: Β'

Διδ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η κατανόηση της σημαντικότητας της σωματικής άσκησης ως ωφέλιμο θεραπευτικό μέσο στο ΣΔ2 και οι κίνδυνοι που μπορεί να προκαλέσει, όταν δεν εφαρμόζεται σύμφωνα με τις ενδείξεις.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να γνωρίζουν τα είδη σωματικής άσκησης που συστήνονται σε κάθε περίπτωση (ινσουλινοθεραπεία, αγωγή με δίαιτα ή με διαφορετικά αντιδιαβητικά δισκία) και να καθορίζουν την έντασή της.

2. Να γνωρίζουν τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την σωματική άσκηση και πώς να τους αντιμετωπίζουν.

3. Να προτείνουν συγκεκριμένες εξετάσεις, ανά περίπτωση (όπως δοκιμασία κόπωσης, έλεγχο του αυτόνομου νευρικού συστήματος, βυθοσκόπηση), και ανάλογα με την ηλικία και τις σύννομες παθήσεις, έτσι ώστε να προτείνεται στη συνέχεια το κατάλληλο είδος σωματικής άσκησης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Μελέτες πρόληψης και θεραπευτικής αντιμετώπισης του ΣΔ2.

• Αερόβιες ασκήσεις. Ο ρόλος τους στον ΣΔ2.

• Αναερόβια άσκηση (αντιστάσεις, ενδυνάμωση) στο ΣΔ2.

• Άσκηση στο ΣΔ1.

• Γενικές οδηγίες σωματικής άσκησης.

• Ασφάλεια κατά την σωματική άσκηση. Προϋποθέσεις και εξετάσεις που προηγούνται.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Diabetes and exercise, Regensteiner JC, Reusch JEB, Stewart K, Veves A, 2009

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ. Καζάκος, 2016

Τίτλος μαθήματος: Διαβητικό πόδι

Κωδικός μαθήματος: MK6

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Κλινική Διαβητολογία»

Εξάμηνο: Β'

Διδ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Το «διαβητικό πόδι» αποτελεί μία ξεχωριστή επιπλοκή του Σακχαρώδη διαβήτη, από άποψη σοβαρότητας και αναπηρίας που μπορεί να επιφέρει αλλά και οικονομικού κόστους.

Στόχος του μαθήματος είναι να ευαισθητοποιηθούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές απέναντι σε αυτήν την εξαιρετικής σοβαρότητας επιπλοκή του Σακχαρώδη Διαβήτη και να έχουν τα εφόδια να διαχειρίζονται από το σημαντικό πρόβλημα υγείας.

Αναλυτικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να γνωρίζουν το μέγεθος του προβλήματος του διαβητικού ποδιού σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

2. Να αναγνωρίζουν τις μεθόδους πρόληψης και έγκαιρης αναγνώρισης του διαβητικού ποδιού.

3. Να διαθέτουν θεωρητική κατάρτιση για τις παθοφυσιολογικές διαταραχές που αποτελούν το βασικό υπόβαθρο για την ανάπτυξη έλκους στα άκρα των διαβητικών ασθενών.

4. Να είναι εξοικειωμένοι με τις μεθόδους διάγνωσης της περιφερικής αγγειοπάθειας, της περιφερικής νευροπάθειας και της εμβιομηχανικής ανάλυσης βαδίσματος.

5. Να γνωρίζουν τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις τοπικής περιποίησης διαβητικού έλκους, αλλά και τις σύγχρονες θεραπευτικές προτάσεις για την αντιμετώπιση της περιφερικής αγγειοπάθειας και νευροπάθειας.

6. Να προτείνουν ειδικά έλκματα ή υποδήματα

7. Να γνωρίζουν τις διαδικασίες τοποθέτησης τεχνητού μέλους και αποκατάστασης μετά από ακρωτηριασμό κάτω άκρου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Επιδημιολογία διαβητικού ποδιού - Δαπάνες περίθαλψης

• Έλκη κάτω άκρων/Λοίμωξη

• Εμβιομηχανική διαβητικού ποδιού

• Κλινική εξέταση ποδιού - Αναγνώριση ασθενή που είναι σε κίνδυνο

• Τοπική περιποίηση διαβητικών έλκων

• άρθροπάθεια Charcot στο ΣΔ

• Σύγχρονες θεραπείες στα διαβητικά έλκη (ανακατασκευαστικές επιλογές μαλακών ιστών, ζωντανά δερματική ανάλογα και αυξητικοί παράγοντες)

• Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις του ακρωτηριασμού.

• Ο ρόλος των υποδημάτων στην πρόληψη προβλημάτων στο διαβητικό πόδι

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Το διαβητικό πόδι. Aristidis Veves, Μετάφραση Αλέξης Φωτιάδης, Παναγιώτης Τσακλής, 2011

- The foot in Diabetes, 4th edition, Andrew J. M. Boulton, Peter R. Cavanagh, Gerry Rayman, 2006

Τίτλος μαθήματος: Διαβήτης σε ειδικές ομάδες ασθενών.

Κωδικός μαθήματος: ME4

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Κλινική Διαβητολογία» και «Θεραπευτική εκπαίδευση στο ΣΔ»

Εξάμηνο: Β'

Διδ. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Να εξοικειωθούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητικές και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν ειδικές καταστάσεις στο ΣΔ.

Αναλυτικά θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν επείγουσες καταστάσεις όπως είναι το διαβητικό υπεργλυκαιμικό και υπογλυκαιμικό κώμα.

2. Να παρακολουθούν διαβητική ασθενή κατά την διάρκεια της κύησης.

3. Να ελέγχουν και παρακολουθούν ασθενή με τελικό στάδιο Χρόνιας Νεφρικής Νόσου και διαταραχές στην όραση.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Διαβητική κετοξέωση
- Υπερωσμοτική υπεργλυκαιμική κατάσταση
- Υπογλυκαιμία
- Κύηση και ΣΔ.
- Χρόνια Νεφρική Νόσος και ΣΔ.
- Προβλήματα ασθενούς με διαταραχές στην όραση.

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ

- International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume, Set, 4th Edition, De Fronzo, E. Feranini, P. Zimmet, George Aliberti, 2015

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ.Καζάκος, 2016

- ABC του Διαβήτη, Watkins P.J., 2009

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Φαρμακευτική αγωγή στο Σακχαρώδη Διαβήτη

Κωδικός μαθήματος: MK7

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Κλινική Διαβητολογία»

Εξάμηνο: Β'

Διδак. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η ενημέρωση για όλες τις τρέχουσες κατηγορίες αντιδιαβητικών φαρμάκων, που στοχεύουν στη μείωση της υπεργλυκαιμίας.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί έτσι ώστε:

1. Να γνωρίζουν την αποτελεσματικότητα, τον μηχανισμό δράσης, τις ανεπιθύμητες ενέργειες, τις αλληλεπιδράσεις με άλλες φαρμακευτικές ουσίες και το κόστος.

2. Στο πλαίσιο της εξατομικεύσης, όπως υπαγορεύουν οι σύγχρονες τάσεις θεραπευτικής προσέγγισης του Σακχαρώδη Διαβήτη, να υποστηρίζουν την ορθή φαρμακευτική επιλογή βάσει των επιστημονικών ενδείξεων (evidence based medicine).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Βασικές αρχές παθοφυσιολογίας στο Σακχαρώδη Διαβήτη.

- Ινσουλινοαντίσταση και Μεταφορμίνη.
- Θειαζολιδινεδιόνες-Γλιταζόνες.
- Ινσουλινοεκκριτικά - Σουλφονουλουρίες και γλιτινίδες.
- Φαινόμενο ινκρετίνης - Αγωνιστές του GLP-1 και αναστολείς DPP-4.
- Αναστολείς των SGLT-2.
- Διαμόρφωση θεραπευτικού σχήματος - Επιλογή κατάλληλης αγωγής - Θεραπευτικός αλγόριθμος στο ΣΔ2.

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ

- International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume, Set, 4th Edition, De Fronzo, E. Feranini, P. Zimmet, George Aliberti, 2015

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ.Καζάκος, 2016

- ABC του Διαβήτη, Watkins P.J., 2009

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Ινσουλινοθεραπεία - Αντλίες ινσουλίνης

Κωδικός μαθήματος: MK8

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Κλινική Διαβητολογία»

Εξάμηνο: Β'

Διδак. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Η κατανόηση της αναγκαιότητας της εξωγενούς υποδόριας χορήγησης ινσουλίνης και η εξοικείωση με τα θεραπευτικά σχήματα ινσουλινοθεραπείας και τις σύγχρονες αντλίες συνεχούς χορήγησης ινσουλίνης.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να γνωρίζουν τις φυσιολογικές τιμές γλυκόζης και τους θεραπευτικούς στόχους.

2. Να γνωρίζουν την τεχνική υποδόριας ένεσης και να είναι εξοικειωμένοι με τις σύγχρονες πένες χορήγησης ινσουλίνης έτσι ώστε να είναι σε θέση να εκπαιδεύσουν τους ασθενείς στην ορθή χορήγηση ινσουλίνης.

3. Να γνωρίζουν τα είδη της ανθρώπινης ινσουλίνης, τη διάρκεια δράσης τους, και τα σχήματα ινσουλινοθεραπείας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ινσουλίνη. Ορμόνη ζωής.
- Είδη - Τύποι - Χαρακτηριστικά ινσουλινών.
- Επιπλοκές ινσουλινοθεραπείας.
- Επιλογή θεραπευτικού σχήματος ινσουλινοθεραπείας στον ΣΔ1 και ΣΔ2.

• Θεραπευτικοί στόχοι και πως επιτυγχάνονται.

• Αντίσταση - Αντίδραση στην έναρξη ινσουλινοθεραπείας. Πως ξεπερνάμε το πρόβλημα ;

• Αντλία συνεχούς χορήγησης ινσουλίνης

• Μελλοντικές θεραπείες.

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ

- International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume, Set, 4th Edition, De Fronzo, E. Feranini, P. Zimmet, George Aliberti, 2015

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ.Καζάκος, 2016

- ABC του Διαβήτη, Watkins P.J., 2009

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Παιδική και εφηβική ηλικία - Σχολείο και Σακχαρώδης Διαβήτης.

Κωδικός μαθήματος: ME6

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Θεραπευτική εκπαίδευση στο ΣΔ»

Εξάμηνο: Β'

Διδак. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Να εμβαθύνουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές στη διαδικασία εξέλιξης των αξιών, των στάσεων και της συμπεριφοράς του παιδιού απέναντι στο Σακχαρώδη Διαβήτη και να αντιμετωπίζουν ιδιαιτερότητες αυτής της ηλικίας στα άτομα με ΣΔ. Αναλυτικά θα πρέπει οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να είναι ικανοί ώστε:

1. Να διαχειρίζονται με επάρκεια τις ψυχολογικές ανατροπές της εύθραυστης παιδικής και απαιτητικής εφηβικής ηλικίας.

2. Να διαχειρίζονται, μέσα από ουσιαστική και ασφαλή σχέση με τον μικρό ασθενή, ειδικά προβλήματα καθημερινότητας που αφορούν αυτές τις ηλικίες.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Σακχαρώδης Διαβήτης Τύπου 1

• Τεχνικές αυτομέτρησης και ινσουλινοθεραπείας στους νεαρούς ασθενείς.

• Εμπόδια έναρξης ινσουλινοθεραπείας ξεπερνώντας τα προβλήματα.

• Διατροφικές επιλογές.

• Διάγνωση - Αντιμετώπιση υπογλυκαιμίας.

• Ομάδες εκπαίδευσης/Παιδικές κατασκηνώσεις

• Σχέσεις γονέων - παιδιών και εκπαιδευτικών - παιδιών στο ΣΔ.

• Προβλήματα εφηβείας - Σεξουαλική ζωή, σχέσεις των δυο φύλλων

• Συμμόρφωση του νεαρού ασθενούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικές αρχές εφηβικής ιατρικής, Ασημίνα Γαλλή Τσινοπούλου, 2010

- Ο Σακχαρώδης διαβήτης, ο έφηβος και η οικογένειά του, Μ. Λιακοπούλου, 2003

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ.Καζάκος, 2016

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Αγωγή Υγείας για την πρόληψη στο Σακχαρώδη Διαβήτη.

Κωδικός μαθήματος: ME7

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Θεραπευτική εκπαίδευση στο ΣΔ»

Εξάμηνο: Β'

Διδак. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Σημαντικές μελέτες των τελευταίων χρόνων επιβεβαίωσαν τον σημαντικό ρόλο της υγιεινοδιατροφικής παρέμβασης στην πρόληψη του ΣΔ τύπου 2.

Μείωση περίπου 60% του κινδύνου εμφάνισης ΣΔ σε άτομα που είχαν αυξημένο κίνδυνο να εμφανίσουν διαβήτη επετεύχθη με δίαιτα σε συνδυασμό με σωματική άσκηση.

Στόχοι του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές τη σημαντικότητα της αγωγής υγείας και της πρόληψης στον ΣΔ2 και να προτείνουν νέα πρότυπα υγιεινής ζωής.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί ώστε:

1. Να γνωρίζουν και να προβάλλουν θετικά μοντέλα υγείας και να απομυθοποιούν τα αρνητικά πρότυπα.

2. Να γνωρίζουν και να προωθούν τεχνικές ενδυνάμωσης της κοινότητας, έτσι ώστε τα επιρρεπή άτομα να απομακρύνονται από τον κίνδυνο εμφάνισης ΣΔ.

3. Να γνωρίζουν τις νομοθετικές ρυθμίσεις σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο και τους μηχανισμούς προώθησης της αγωγής υγείας μέσα από φορείς, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Παχυσαρκία και ΣΔ.

• Σωματική άσκηση και ΣΔ.

• Μελέτες πρόληψης του ΣΔ.

• Η θέση της διαφήμισης και ο σύγχρονος τρόπος ζωής.

• Τεχνικές ενδυνάμωσης.

• Συμπεριφορές της νόσου (illness behavior).

• Στάση της οικογένειας - του σχολείου - της πολιτείας στην πρόληψη.

• Ευρωπαϊκό πρόγραμμα πρόληψης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σχεδιασμός Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, 2η έκδοση, Γιάννης Θεοδωράκης, Μαίρη Χασάνδρα, 2018

- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ. Καζάκος, 2016

- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015

Τίτλος μαθήματος: Πλάνα φροντίδας στο Σακχαρώδη Διαβήτη

Κωδικός μαθήματος: ME8

Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Θεραπευτική εκπαίδευση στο ΣΔ»

Εξάμηνο: Β'

Διδак. Μον./ECTS: 5

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Να καταστήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές ικανούς να εκτιμούν τα προβλήματα υγείας του διαβητικού ασθενούς και να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν ένα νοσηλευτικό πλάνο, στοχεύοντας στην αντιμετώπιση και λύση των προβλημάτων.

Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι ικανοί έτσι ώστε:

1. Να εκτιμούν το μέγεθος του προβλήματος υγείας, αφενός με την συλλογή πληροφοριών από τον ασθενή και το οικογενειακό περιβάλλον (ιστορικό) και αφετέρου με την αναζήτηση συμπτωμάτων και άλλων συνοδών νόσων και καταστάσεων.

2. Να θέτουν Νοσηλευτική Διάγνωση, η οποία περιλαμβάνει την αναγνώριση προβλημάτων υγείας που μπορούν να επιλυθούν μέσω νοσηλευτικών ενεργειών

3. Να προσδιορίζουν με σαφήνεια τον επιδιωκόμενο στόχο για την αποκατάσταση του προβλήματος.

4. Να προσδιορίζουν με σαφήνεια τον επιδιωκόμενο στόχο για την αποκατάσταση του προβλήματος

5. Να γνωρίζουν το παθοφυσιολογικό υπόβαθρο του προς επίλυση προβλήματος υγείας, έτσι ώστε να αιτιολογούν με επάρκεια και να τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις που επέλεξαν να κάνουν έτσι ώστε να αποκαταστήσουν την διαταραχή.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Εισαγωγή στην Νοσηλευτική Φροντίδα

• Υπεργλυκαιμία Νεοδιαγνωσθέντος ασθενούς με Σακχαρώδη Διαβήτη

- ο Παράδειγμα-Πλάνο Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Διαβητικό κύμα. Υπεργλυκαιμία ή υπογλυκαιμία;
 - ο Παράδειγμα-Πλάνο Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Διαλείπουσα χολόληξη - Κράμπες - Περιφερική αγγειοπάθεια
 - ο Παράδειγμα-Πλάνο Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Εμετοί σ έγκυο διαβητική γυναίκα
 - ο Παράδειγμα-Πλάνο Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Αδυναμία, καταβολή, έμετοι σε Σακχαρώδη Διαβήτη με Χρόνια Νεφρική Νόσο (XNN)
 - ο Παράδειγμα-Πλάνο Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Νοσηλευόμενος Διαβητικός ασθενής
 - ο Πίνακας Νοσηλευτικής Φροντίδας
 - ο Πίνακας παρακολούθησης ζωτικών σημείων
 - ο Πίνακας πορείας νόσου
 - ο Πίνακας χορήγησης φαρμάκων αποφυγή λαθών κατά τη χορήγηση φαρμάκων)
- Οδηγίες (guidelines) για:
 - ο Διαδικασία φλεβικής και τριχοειδικής αιμοληψίας
 - ο Πρωτόκολλο μετάγγισης
 - ο Χορήγηση O₂ με μάσκα
 - ο Μετακίνηση ασθενών
 - ο Συλλογή ούρων 24ώρου.
- Επικοινωνία ιατρού-νοσηλευτή-ασθενούς
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
- Σχεδιασμός Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, 2η έκδοση, Γιάννης Θεοδωράκης, Μαίρη Χασάνδρα, 2018
- Οδηγός ανάπτυξης σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, Doenges Merilyn E., Moorhouse Mary Frances, Murr Alice C., 2009
- Κλινικές νοσηλευτικές δεξιότητες και νοσηλευτική διεργασία, Pamela Lynn, 2012
- Τίτλος μαθήματος: Εκπαίδευση των ασθενών στο Σακχαρώδη Διαβήτη και στην Ινσουλinoθεραπεία.
- Κωδικός μαθήματος: ME9
- Τύπος μαθήματος: Μάθημα ειδίκευσης - «Θεραπευτική εκπαίδευση στο ΣΔ»
- Εξάμηνο: Β'
- Διδασκ. Μον./ECTS: 5
- ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Να κατανοήσουν την αξία της θεραπευτικής εκπαίδευσης των ασθενών με Σακχαρώδη Διαβήτη, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της θεραπευτικής προσέγγισης.
- Αναλυτικά οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε:
- 1. Να εκπαιδεύουν τους ασθενείς με Σακχαρώδη Διαβήτη συνδυάζοντας τη μετάδοση σύγχρονης γνώσης και πληροφορίας με τον ασθενοκεντρικό τρόπο προσέγγισης και στοχεύοντας στην κινητοποίηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων των ασθενών.
- 2. Να κάνουν ανοικτές ερωτήσεις και να επιτρέπουν στους ασθενείς να εκφράζονται ελεύθερα και να τους δίνουν «χώρο» έτσι ώστε με την καθοδήγησή τους οι ασθενείς να επιλέγουν οι ίδιοι την λύση που τους ταιριάζει.
- ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
- Εκπαίδευση στις χρόνιες παθήσεις

- Ενεργός συμμετοχή στην εκπαίδευση
- Αποδοχή του προβλήματος υγείας
- Αντιμέτωπιση υπογλυκαιμίας
- Τήρηση εξατομικευμένου διαιτολογίου
- Ένταξη σωματικής άσκησης στην καθημερινότητα
- Φροντίδα των ποδιών από τους ασθενείς
- Ινσουλinoθεραπεία
- Ημέρες ασθένειας
- Ταξίδια/Διακοπές και ΣΔ
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
- International Textbook of Diabetes Mellitus, 2 Volume, Set, 4th Edition, De Fronzo, E. Feranini, P. Zimmet, George Aliberti, 2015
- Σακχαρώδης Διαβήτης, σύγχρονες απόψεις, Κ.Καζάκος, 2016
- ABC του Διαβήτη, Watkins P.J., 2009
- Joslin's Diabetes Mellitus, 2015
- 3ο - ΕΞΑΜΗΝΟ
- Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: πιστωτικές μονάδες 30
- ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΞΑΜΗΝΩΝ: 90 πιστωτικές μονάδες
- Το ωρολόγιο πρόγραμμα, οι διδακτικές ώρες, η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος (εκτός της ελληνικής μπορεί να είναι και η αγγλική) καθώς και οι πιστωτικές μονάδες του κάθε μαθήματος και της Μ.Δ.Ε. καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005.
- Προς διευκόλυνση των εργαζόμενων μεταπτυχιακών φοιτητών -που αποτελούν και την πλειοψηφία- τα μαθήματα θα γίνονται Παρασκευή απόγευμα και τα Σαββατοκύριακα. Η έναρξη των μαθημάτων ορίζεται στις 15.00 την Παρασκευή, και στις 09.00 το Σάββατο ή και Κυριακή και η λήξη των μαθημάτων στις 21.00 και 18.00 αντίστοιχα. Η διάρκεια κάθε μαθήματος θα είναι τριώρη.
- Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε ενότητα μαθημάτων ορίζεται από την Γ.Σ. του τμήματος ένας/μία διδάσκων/ουσα ως ακαδημαϊκός υπεύθυνος και συντονιστής του μαθήματος, που εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων θα έχει και την ευθύνη της πρόσκλησης εξωτερικών διδασκόντων, όταν αυτό απαιτείται, την ευθύνη της διαδικασίας των εξετάσεων και βαθμολόγησης των φοιτητών στη συγκεκριμένη ενότητα στο τέλος του εξαμήνου και την ευθύνη της εν γένει εύρυθμης λειτουργίας της ενότητας του μαθήματος.
- ΣΤ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
- ΣΤ.1. Διάρκεια του Προγράμματος - Παρακολούθηση - Εξετάσεις
- Η χρονική διάρκεια του ΠΜΣ, που οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ), δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών (3) και μεγαλύτερη των πέντε (5) εξαμήνων. Για ειδικούς λόγους, η Γ.Σ. μπορεί να παρατείνει για ορισμένο χρονικό διάστημα τη διάρκεια σπουδών, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της ΣΕ και του επιβλέποντος Καθηγητή, και μόνο για την ολοκλήρωση της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
- ΣΤ.2. Αναστολή φοίτησης
- Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει το δικαίωμα να

ζητήσει (άπαξ) άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας. Η διάρκεια της αναστολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου και μεγαλύτερη από ένα (1) ακαδημαϊκό έτος

ΣΤ.3. Διαγραφή φοιτητών

Λόγοι διαγραφής είναι:

- η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή απουσίες από τις παρακολούθησεις ή και τις εξετάσεις),

- η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό,

- συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως π.χ. η λογοκλοπή, και

- αίτηση του/της ιδίου/ας του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

ΣΤ.4. Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο ΠΜΣ είναι υποχρεωμένοι:

- Να παρακολουθούν κανονικά τα μαθήματα, τα σεμινάρια και τις άλλες δραστηριότητες του προγράμματος σπουδών. Επιτρέπονται μέχρι δύο (2) απουσίες ανά μάθημα.

- Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για το κάθε μάθημα.

- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

ΣΤ.5. Υποχρεώσεις διδασκόντων

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ είναι υποχρεωμένοι:

- Να τηρούν το πρόγραμμα του μαθήματος.

- Να καθορίζουν το περιεχόμενο του μαθήματος ώστε αυτό να είναι επιστημονικά άρτιο και σύμφωνο με τις τρέχουσες εξελίξεις, όπως αυτό προκύπτει από τη διεθνή βιβλιογραφία, στο πλαίσιο της ύλης του μαθήματος.

- Να υποβάλουν έγκαιρα στη Γραμματεία του ΠΜΣ προς διανομή αναλυτική ύλη για κάθε ενότητα του μαθήματος, μελέτες περιπτώσεων και τη σχετική βιβλιογραφία.

- Να φροντίζουν για τη συσχέτιση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος με την πρακτική εφαρμογή, τη χρήση μελετών περιπτώσεων και την αξιοποίηση προσκεκλημένων ομιλητών.

- Να τηρούν επαρκείς ώρες γραφείου, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί τους για θέματα που άπτονται των σπουδών τους.

- Να επιβλέπουν μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες

- Να αξιολογούν τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε εξετάσεις και άλλες εξεταστικές διαδικασίες

- Να προσέρχονται στις τακτές συναντήσεις διδασκόντων και διδασκομένων και να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των οργάνων του ΠΜΣ και στις επίσημες τελετές.

- Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του ΠΜΣ και του ΔΙ.ΠΑ.Ε. καθώς επίσης και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

ΣΤ.6. Εξετάσεις και βαθμολόγηση φοιτητών

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται από τους διδάσκοντες με βάση εργασίες και την τελική, γραπτή ή προφορική, εξέταση. Ο τρό-

πος εξέτασης και βαθμολόγησης αποφασίζεται από τους διδάσκοντες, αλλά σε κάθε περίπτωση καταβάλλεται προσπάθεια για τη διασφάλιση διαφάνειας, συνέπειας και αντικειμενικότητας.

Η τελική εξέταση των μαθημάτων πραγματοποιείται δυο φορές το χρόνο: στο τέλος του εξαμήνου, κατά το οποίο διδάχθηκε και κατά τον Σεπτέμβριο του αντίστοιχου ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση αποτυχίας κατά την πρώτη παρακολούθηση του μαθήματος, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα στην επόμενη περίοδο που αυτό προσφέρεται και μέσα στο πλαίσιο του ανώτατου χρόνου φοίτησης. Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις και μετά από τη δεύτερη επανάληψη του μαθήματος η ΣΕ, μετά από συνεκτίμηση της όλης πορείας των σπουδών του, μπορεί να εισηγηθεί στην ΕΔΕ τη διαγραφή του φοιτητή.

Η βαθμολογία για κάθε μάθημα, αλλά και για τη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, είναι αριθμητική με κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Η εξέταση θεωρείται επιτυχής, αν ο φοιτητής βαθμολογηθεί τουλάχιστον με πέντε (5).

Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσα σε διάστημα είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

ΣΤ.7. Εσωτερική αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

Μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας κάθε μαθήματος, κατά τη διάρκεια της τελευταίας διδασκαλίας, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν τόσο το περιεχόμενο του μαθήματος όσο και τους διδάσκοντες με βάση ερωτηματολόγια που συμπληρώνουν. Το σχετικό έντυπο καλύπτει το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και το βαθμό συσχέτισης του με τις αρχές, την πρακτική και τους στόχους του ΠΜΣ. Η αξιολόγηση γίνεται με ευθύνη της ΣΕ την τελευταία ημέρα των παραδόσεων και τα συμπληρωμένα, ανωνύμως, έντυπα σφραγίζονται σε ειδικό φάκελο και παραδίδονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Τα στοιχεία των ερωτηματολογίων επεξεργάζονται μετά το τέλος των εξετάσεων και τα αποτελέσματα ανακοινώνονται τόσο στους διδάσκοντες όσο και στους διδασκόμενους του ΠΜΣ.

Υπεύθυνος της εσωτερικής αξιολόγησης είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ.

ΣΤ.8. Διαδικασία εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

Κατά τη έναρξη του 3ου εξαμήνου σπουδών, και εφόσον έχει παρακολουθήσει και ολοκληρώσει επιτυχώς το σύνολο των μαθημάτων του ΠΜΣ, κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής επιλέγει σε συνεργασία με τον επιβλέποντα Καθηγητή το θέμα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας που θα εκπονήσει. Η πρόταση για το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και ο ορισμός του επιβλέποντα Καθηγητή επικυρώνονται από την Γ.Σ. του τμήματος μετά από εισήγηση του Διευθυντού και της ΣΕ. Η διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι ένα (1) εξάμηνο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της ΣΕ, ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί μέχρι και ένα (1) εξάμηνο ακόμη. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

εξετάζεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, στην οποία συμμετέχει ο επιβλέπων Καθηγητής (μέλος ΔΕΠ) και δυο μέλη-διδάσκοντες στο ΠΜΣ, εκ των οποίων ο ένας πρέπει να είναι μέλος ΔΕΠ. Η τριμελής εξεταστική επιτροπή ορίζεται από την Γ.Σ., μετά από πρόταση του επιβλέποντος καθηγητή και της Σ.Ε. Για την έγκριση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη δύο (2) τουλάχιστον μελών της Επιτροπής. Μετά την εξέταση και έγκρισή της, η διορθωμένη από τον υποψήφιο Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, κατατίθεται σε δύο (2) αντίτυπα και σε ηλεκτρονική μορφή (CD) στη Γραμματεία του ΠΜΣ και στη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος. Σε περίπτωση απόρριψης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, καθορίζεται από τη Σ.Ε. νέα ημερομηνία εξέτασης, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Κατά το διάστημα αυτό, ο φοιτητής έχει υποχρέωση να κάνει τις τυχόν διορθώσεις που ζήτησε η τριμελής εξεταστική επιτροπή.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει την ευθύνη να καταθέσει στη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος ανανεωμένα αντίτυπα της εγκεκριμένης Μεταπτυχιακής Διατριβής, με τις τυχόν διορθώσεις που πρότείνει η Εξεταστική Επιτροπή. Το Π.Μ.Σ. διατηρεί το δικαίωμα δημοσίευσης των μεταπτυχιακών διατριβών των φοιτητών στον δικτυακό τόπο του Τμήματος ή και σε διαδικτυακώς προσβάσιμα αποθετήρια ψηφιακών εγγράφων στα οποία συμμετέχει το Τμήμα.

ΣΤ.9. Βαθμολογία του ΔΜΣ

Η βαθμολογία για το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι περιγραφική, δηλαδή: Άριστα (8,5-10), Λίαν Καλώς (6,5-8,49), Καλώς (5-6,49). Ο γενικός βαθμός του ΔΜΣ προκύπτει από το πηλίκο του αθροίσματος της βαθμολογίας που συγκέντρωσε ο φοιτητής στα δώδεκα (12) μαθήματα και του βαθμού της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του επί τις πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε ένα από αυτά, διά του συνόλου των πιστωτικών μονάδων που αντιστοιχούν στο πρόγραμμα, δηλ. ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες.

$$\text{ΒΑΘΜΟΣ ΔΜΣ.} = \frac{\text{B1XΔM+B2XΔM+...+BMΔEX30}}{90}$$

ΣΤ.10. Προϋποθέσεις Απόκτησης Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Για την απονομή του ΔΜΣ, απαιτούνται:

- επιτυχής παρακολούθηση μαθημάτων συνόλου εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων,

- εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής υπό την επίβλεψη του ορισθέντος μέλους Δ.Ε.Π. (30 πιστωτικές μονάδες)

ΣΤ.11. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και Παραρτήματος Διπλώματος (Diploma Supplement) - Καθομολογήσεις

Ο τύπος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και του Παραρτήματος Διπλώματος που απονέμονται από το Π.Μ.Σ. «Φροντίδα στο Σακχαρώδη Διαβήτη» του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΔΙ.ΠΑ., καθώς και οι τελετές καθομολογήσεων, ακολουθούν τα ισχύοντα πρότυπα του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

ΣΤ.12. Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες.

Βασικές ημερομηνίες Χειμερινού και Εαρινού Εξαμήνου

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΠΟ 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΕΩΣ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Έναρξη επαναληπτικών εξετάσεων 15 Σεπτεμβρίου

Τέλος επαναληπτικών εξετάσεων 30 Σεπτεμβρίου

Έναρξη διδασκαλίας μαθημάτων 15 Οκτωβρίου

Τέλος διδασκαλίας μαθημάτων 31 Ιανουαρίου

Έναρξη Εξετάσεων 1 Φεβρουαρίου

Τέλος Εξετάσεων 14 Φεβρουαρίου

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΠΟ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ ΕΩΣ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ

Έναρξη διδασκαλίας μαθημάτων 1 Μαρτίου

Τέλος διδασκαλίας μαθημάτων 15 Ιουνίου

Έναρξη Εξετάσεων 16 Ιουνίου

Τέλος Εξετάσεων 30 Ιουνίου

ΣΤ.13. Γενικό άρθρο

Ανακύπτοντα θέματα που δεν προβλέπονται στον παρόντα Οδηγό Σπουδών-Κανονισμό Λειτουργίας, ανάλογα με τη σοβαρότητά τους, θα επιλύονται με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος μετά από εισήγηση της Σ.Ε.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 21 Ιουλίου 2020

Ο Πρόεδρος

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΪΣΗΣ